

Derimod forpligter landsstyret sig til at rationalisere Færøernes offentlige sektor over en årrække og at reducere næste års budgetunderskud til 220 mio. kr., der som sagt skal finansieres ved salg af obligationer, samt at gøre fiskekvoterne mere omsættelige. Det er betingelserne på vores side. Ovennævnte er som sagt i korthed indholdet af 17. november-aftalen.

Siden dengang har landsstyret så fremlagt sit 1995-budget for Lagtinget, der siger efter en indtægtsreduktion på ca. 1,2 pct. i skatter og afgifter, men en udgiftsforhøjelse på ca. 1,1 pct. i forhold til dette års budget. Det mest iøjnefaldende ved Lagtingets finanslovsforslag for 1995 er, i hvor høj grad det ligner dette og sidste års budget. Denne lighed er foruroligende, især når man sammenholder den offentlige sektors uforanderlighed for ikke at sige vækst med økonomiens fortsatte nedgang. Det offentlige forbrug forøges altså, selv om Sambandspartiet i landsstyret har erstattet det betonsocialistiske republikanske parti, der ellers forøgede skatte trykket fra 49 pct. af BNP til 54 pct. efter kun 2 år.

Jeg vil hermed gentage, at det er den offentlige sektors relative vækst i en skrantende økonomi, der som hidtil fortrænger og forvakler den værdiskabende erhvervssektor og derved er en fortsat årsag til krisen. At forøge et skatte tryk for at forbedre en økonomi virker som at brække en persons ben for at få ham til at løbe hurtigere, men det forstår fossilerede blandingsøkonomiske vanetænkere jo ikke. De lande, der vil økonomisk vækst, sænker skatte trykket; intet land har vendt nedgang til vækst ved at hæve sit skatte tryk, kun ved at sænke det.

De færøske lønudbetalinger er faldet hele 20 pct. siden 1992, men de direkte skatter er kun faldet 3 pct. i samme tidsrum. Denne fordrejning fra den skabende til den forbrugende del af økonomien på kun 3 år afslører, hvordan det færøske erhvervsliv nu bliver skruet ned som et skib af den offentlige pakis. Med 4 pct. fald i lønudbetalinger kun fra i fjor til i år og højere offentligt forbrug kan vores økonomiske nedtur kun fortsætte. Dette bebrejdes ikke Folketinget, det er et lokalt Lagtings- og landsstyresproble m.

Der budgetteres på Færøerne næste år med stort set samme indtægt i landskassen og et lidt større forbrug, selv om man ved, at fraflytningen i år har været på 2.400 mennesker, svarende til en kvart million danskere. Ingen økonomiske forudsætninger er ændret, der kan standse røm-

ningen, som derfor må forventes at fortsætte med samme styrke som hidtil. Så bliver der altså et par tusinde folk mindre til at skaffe landskassen det forventede provenu næste år.

Afvandringen bliver ikke så stor fra de arbejdsløses rækker som fra de grupper, der stadig har et arbejde med en god indtægt. Fraflytningen kommer af det for høje skatte tryk, og omkostningsniveauet tvinger den endnu producerende del af befolkningen til at søge skattely i Danmark eller i andre nabolande.

Jeg mødte forleden en færing, der arbejder i udlandet. Han har fået papirskilsmisse og er flyttet til en dansk kommune, og familien får derved 120.000 kr. mere i disponibel indkomst, end hvis han var forblevet gift og arbejdende, levede og boede på Færøerne.

Det kan kun betyde, at vore budgetterede indtægter næste år udebliver, men den sociale nød bliver større end hidtil, selv om udvandringen virker som en tryktanksikkerhedsventil, så udgifterne på finansloven er måske endda undervurderet – desværre.

Men for at forbedre de arbejdsløses kår bruges 50 mio. kr. mere på finansloven end i år plus de 50 mio. kr., som optages i lån til a-dagpengefonden. Ved at investere flere penge i a-kassen, nu op til 70 pct. af timelønnen, produceres der mere ledighed.

Med det færøske skatte tryk skal man næsten være idiot – for at citere hr. Frank Dahlgaard – eller idealist, som jeg selv ville have sagt, for at arbejde på Færøerne. Beskæftigelse giver nemlig højst 10 kr. mere i timen end a-dagpenge, som derudover også suppleres med 40 timers disponibel frihed, og det har en vældig værdi med det færøske skatte tryk i mente – for resten også med det danske.

For at dække de budgetterede 220 mio. kr. i underskud på næste års finanslov har man som noget nyt aftalt at sælge nogle landsobligationer, og disse vil virke som en opsamling af ny offentlig gæld på i alt 1,5 mia. kr. over en årrække og vil virke på samme måde som landskassens garantiforpligtelser på også 1,5 mia. kr., som begyndte at vælte ind over Færøerne i 1988 og er fortsat med at være en hæmsko for landskassen og en ekstra betalingsbyrde i de forløbne 7 år.

Den almindelige færing har ikke råd til at købe obligationer, så det må de offentlige fonde og banken gøre. Banken finansierer ellers ikke længere færøsk erhverv, men hensætter milliarder imod tab i danske værdipapirer. Landskassen